

ДОКЛАД

**на Постоянната комисия по стопански науки и управление
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за
програмна акредитация на докторска програма „Бизнес
администрация“ от професионално направление 3.7.
„Администрация и управление“, област на висше
образование ОНС „доктор“, в Нов български университет -
София**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „Бизнес администрация (стратегически мениджмънт, лидерство, организационно поведение, управление на човешките ресурси, управление на маркетинга, управление на проекти, управление на риска и промяната, бизнес комуникации, бизнес инвестиции, бизнес контролинг и бизнес оценяване)“ от професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, област на висше образование ОНС „доктор“, в Нов български университет – София.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 85, ал. 1 от ЗВО

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	31.03.2022 г./ Протокол № 7
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	24.11.2022 г./Протокол № 25
3.	Извършено посещение на ЕГ	По документи
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	4.10.2023 г./Протокол № 33
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	25.10.2023 г./Протокол № 35
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

1. **Доц. д-р Светла Костадинова Михалева†**, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” – ръководител ЕГ

2. **Проф. д-р Венета Стоянова Гайдарджиева**, Тракийски университет - Стара Загора – член на ЕГ

3. **Ина Пламенова Петрова-Ганчева** – Докторант в: Софийски университет "Св. Климент Охридски" – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. д.и.н. Желю Владимиров

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма по „Бизнес администрация (стратегически мениджмънт, лидерство, организационно поведение, управление на човешките ресурси, управление на маркетинга, управление на проекти, управление на риска и промяната, бизнес комуникации, бизнес инвестиции, бизнес контролинг и бизнес оценяване)“ в Нов български университет е получила програмна акредитация от НАОА през 2016 г. (Протокол № 25 на ПКСНУ на НАОА) с обща оценка 9,06 (девет цяло и нула шест стотни) и срок на валидност на акредитацията от шест години. С Решение от 18.11.2020 г. (Протокол №. 40 /18.11.2020 г.) на ПКСНУ на НАОА е дадена програмна акредитация на ПН 3.7. „Администрация и управление“ в Нов български университет - София на основание обща оценка 8,72 (осем цяло и седемдесет и две стотни) и срок на валидност на акредитацията от пет години.

Обучаващо звено на докторска програма „Бизнес администрация” е секция „Бизнес администрация“ (СБА) към департамент „Администрация и управление“ (ДАУ) в Магистърски факултет на Нов български университет – София. В обобщен вид, състоянието на докторската програма „Бизнес администрация” от професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в НБУ през оценявания период е представено в таблицата по-долу:

<i>Показатели</i>	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
1. Приети докторанти		2	1		1	4
редовна форма			1			1
задочна форма						
самостоятелна подготовка		2			1	3
2. Обучавани докторанти – общо, в т.ч.	4	4	4	4	3	X
редовна форма	2	1	1	1	1	X
задочна форма						
самостоятелна подготовка	2	3	3	3	2	X
3. Защитили докторанти		2			3	5
4. Докторанти, отчислени с право на защита		1				1
5. Докторанти, отчислени без право на защита						
6. Прекъснали докторанти						
7. Докторанти, продължили академична кариера след успешно защитени дисертационни трудове		2			1	3

Общият брой докторанти в ДП Бизнес администрация, които се обучават в периода 2017-2021 е 10 докторанта, като в периода на акредитация са зачислени 4 нови докторанта и 1 е отчислен с право на защита. При предходната акредитация на докторската програма „Бизнес администрация“ Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА дава две препоръки:

Препоръка 1. Да се активизира участието на академичния състав от обучаващото звено в национални и международни изследователски и образователни проекти, Срок: постоянен

ПК установи, че през наблюдавания период се предоставят широк спектър от възможности на преподавателите за научноизследователска активност, като се стимулират изходящи и входящи мобилности, международен обмен и разнообразен обхват от изяви. За периода 2017-2021 г. преподавателите на ОТД в департамент „Администрация и управление“ активно участват в 14 международни изследователски и образователни проекти и 7 национални, докато за предходния период на акредитация има участие само в 5 международни проекта. Подновени и подписани са договори на секция “Бизнес администрация“ с общо 17 чуждестранни университети и са осъществени за този период 17 изходящи мобилности на преподаватели в ПН 3.7 Администрация и управление по договори за обмен на програма Erasmus и програма Erasmus+.

ПК констатира, че препоръката се изпълнява.

Препоръка 2. Да се активизират публикационните изяви на докторантите извън изданията на висшето училище, Срок: постоянен

Относно изпълнението на препоръка 2 се установи, че за периода публикационната активност извън изданията на НБУ е увеличена. Седем докторанта от ДП има общо 43 публикации или по 6 публикации средно на доктрант. От тези публикации извън издания (сборници, годишници и т.н) на НБУ са 34; 28 публикации са в страната; 9 публикации в чужбина; 2 публикации в реферирани и индексирани издания; 2 публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг; и 2 съвместни с преподаватели от обучаващото звено. Отчита се нарастване на делът на публикациите в реферирани и индексирани издания, както и в издания с импакт фактор и импакт ранг.

ПК констатира, че препоръката се изпълнява.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

По 1.1.1. Обучението по ДП „Бизнес администрация“ се осъществява от секция „Бизнес администрация“ (СБА) към департамент „Администрация и управление“ (ДАУ) в съответствие с приетите визия и мисия на университета. Те са представени в Стратегическия план на Нов български университет (НБУ) за периода 2017-2022, публично оповестен на сайта на университета. Планът е разработен на основата на академичния профил и образователната философия на университета и на Стратегия 2020 на НБУ, приета от Настоятелството на НБУ на 2 декември 2013 г. Визията за развитие на НБУ е да следва разумно съотношение между студенти и преподаватели като цяло и по професионални направления и да бъде образователен център, ориентиран към своите студенти, който осигурява обновяваща се учебна програма, фокусирана върху високото качество и насочена към компетенциите на XXI век . Стратегията за развитие на ПН 3.7. Администрацията и управление 2022-2026 г. продължава тази традиция. Тя е разработена на основата на приетите стратегически документи на НБУ, концептуалните виждания на ръководството на департамент „Администрация и управление“, както и на членовете на академичния състав на секция „Бизнес администрация“. Докторската програма „Бизнес администрация“ е естествено продължение на бакалавърските и магистърските програми на НБУ от професионалното направление 3.7. Администрация и управление.

Главната стратегическа цел на департамент „Администрация и управление“ на НБУ е да продължи успешното развитие на бакалавърските, магистърските и докторските програми от ПН 3.7 Администрация и управление в НБУ. Департамент „Администрация и управление“ на НБУ е разработил и План за развитие на академичния състав за периода 2022-2024 г. Мисията на академичния състав на департамент „Администрация и управление“ е да предоставя високо качествено висше образование, което да осигурява успешна професионална и личностна реализация на завършилите студенти и докторанти; да спомага за развитието на образователния, научния, социо-културния и икономическия потенциал на Република България. Визията е свързана с утвърждаването на департамента като образователно и научно-изследователско звено, което има водещо място в областта на корпоративното управление, иновационния мениджмънт, публичната администрация и секторните политики, институционалния опит и трайните тенденции на развитие в страните – членки на ЕС.

По 1.1.2. В НБУ има създадена и се провежда политика по качеството, като специално за нуждите на Университета е изградена, официално приета и функционираща СУК. Системата за управление на качеството в Нов български университет е приета от Академичния съвет на НБУ на 27.10.2015 г., изм. и доп. на 29.11.2016 г. В нея са включени: детайлни стандарти за оценяване на знанията, уменията и разбирането; подробни стандарти за учебни програми (бакалавърски, магистърски, докторски), учебни курсове (аудиторни курсове и извънаудиторни учебни форми) и критерии за приемане на учебни програми от Комисията по качество и факултетните съвети в НБУ; показатели за оценяване и атестиране на преподавателите; система за вътрешна акредитация на департаментите в НБУ; статут на Комисията по качеството в НБУ и Центъра за качество и оценяване; инструменти за управление на качеството в НБУ и др. Разработени са Наръчник на системата за управление на качеството в НБУ; Политика по качество; Процедура за вътрешен одит в НБУ.

СУК е публично оповестена на университетския уебсайт, разяснена и достъпна за всички членове на академичната общност. Тя е ориентирана към осигуряване на баланс между академичното и пазарно качество. Целите на системата за качество са: да се осигури необходимата прозрачност на дейността на университета и на всяка негова структура както пред неговите студенти, така и пред всички заинтересовани страни: родителите, работодателите, обществото, държавата; да се стимулират университетските структури към състезателност и постоянно развитие; да се повиши отговорността на всеки в университета за неговото качество; да се създаде възможност управленските решения да се вземат на основата на достоверни данни за състоянието на университетските структури.

От м. декември 2018 г. в НБУ е в сила СУК по изискванията на стандарта ISO 9001:2015. Тя е разработена така, че да осигури спазването на основните принципи за управление на качеството. СУК в НБУ е сертифицирана по ISO 9001:2015 през м. февруари 2019 г. и е установено нейното пълно съответствие с изискванията на стандарта.

Цялостната дейност за обучение в докторската програма „Бизнес администрация“ на НБУ е подчинена на институционалната СУК в НБУ. Основните звена в структурата на СУК са: Комисия по качеството в НБУ, Център за качество и оценяване; Факултетни комисии по качеството. Обучаващото звено провежда вътрешен одит на качеството на програмата, на методите на обучение и провеждане на изследванията, на преподавателския състав и на научната осигуреност. Ректорът на НБУ утвърждава годишното разписание за одитите; Зам.-ректорът по качеството и акредитацията отговаря за планирането на одитите; директорът на Центъра за качество и оценяване отговаря за оперативната координация при дейностите, свързани с вътрешните и външни одити; вътрешните одитори отговарят за подготовката на конкретните одити, тяхното ефективно провеждане и правилно документиране. Контролът върху качеството, в т.ч. и на обучението по докторската програма, се осъществява чрез провеждането на вътрешни одити. За наблюдавания период са провели 3 вътрешни одита (през 2019, 2021 и 2022 г.), но няма информация за планираните одити.

В обучаващото звено - секция „Бизнес администрация“ към департамент „Администрация и управление“ на НБУ периодично се обсъждат на съвети на секцията учебната документация и материали по учебните програми, както за текущата, така и за следващата академична година. Програмите се предлагат от Програмния съвет за одобряване от Съвета на департамента, като одобрената документация на ДП се предава в Комисията по качество. При положително становище относно качеството на съответната програма, тя се насочва за гласуване от Факултетен съвет. Докторската програма „Бизнес администрация“ е утвърдена от Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ.

По 1.1.3. В НБУ е изградена благоприятна за докторантите и обществеността взаимовръзка между наука и образование посредством включване на преподаватели, докторанти и студенти в изпълнение на научноизследователски проекти; подпомагане и стимулиране на научноизследователската активност на академичния състав; провеждане на периодичен анализ и оценяване на резултатите от НИД. Научноизследователската дейност в НБУ се организира от преподавателите на департаментите и центровете. Секция „Бизнес администрация“ към департамент „Администрация и управление“ ежесечно организира и провежда семинари по актуални проблеми от различните направления и специализации на бизнес администрацията. Департамент „Администрация и управление“ (ДАУ) организира, поддържа и развива НИД на академичния състав, като предоставя възможности за включване на преподавателите в изпълнението на изследователски проекти с фундаментален и приложен характер. За периода 2017-2021 г. преподавателите на ОТД в департамент „Администрация и управление“ активно участват в 14 международни изследователски и образователни проекти и 7 национални. В секция „Бизнес администрация“ на Департамента по администрация и управление се разработват дисертации по актуални и значими проблеми на бизнес администрацията. В План за академично развитие за периода 2022-2024, обсъден от Съвета на

департамент „Администрация и управление“ на заседание №2/07.12.2021 г. е посочено, че докторантите в ДП „Бизнес администрация“ понастоящем са 4 (от общо 10 за отчетния период, но 5 успешно са защитили и 1 отчислен с право на защита).

Департамент „Администрация и управление“ издава Годишник, в който се публикуват студии на преподаватели и докторанти, проекти и курсови разработки на студенти. Освен в Годишника, предоставят се възможности и в ново издание, с международна редколегия по проблематиката на бизнес администрацията - „Лидерство, общество, стратегически визии / Leadership, Society, Strategic Visions (Series), ISSN 2603-4905 (print), 2020 (1) – индексирано, реферирано и покриващо стандартите на SCOPUS. От 2019 г. стартира „Катедра на младите учени: Академични традиции и иновации”, съвместен проект на департамента и Университет на Урбино „Карло Бо“, Университет на Рим “Ла Сапиенца”, Университет на Молизе и Университет на Болоня - за международна изява на докторантите. Департаментът провежда няколко постоянни семинара: „Мениджмънт и лидерство“ с участието на студенти и докторанти; междудепартаментен семинар „Актуална икономика и бизнес“ и др. При разработване на научноизследователски проекти катедрата активно привлича докторанти в научните екипи. Идентифицирани са 18 участия на докторанти в изследователски проекти.

По 1.1.4. Основни нормативни документи, регулиращ спазването на академичното единство в НБУ са Правилника за устройството и дейността на НБУ, както и приетия от Настоятелството на университета Етичен кодекс на НБУ (Етичният кодекс на НБУ е достъпен на интернет адрес <https://nbu.bg/bg/za-nbu/struktura-i-upravlenie/strategicheski-dokumenty/etichen-kodeks-na-nbu>). В него са оповестени ценностите, които допринасят за изграждането на етични отношения в университетската общност и утвърждават и развиват НБУ като свободна, иновативна и открита към обществото образователна институция. Спазването на основните етични стандарти се гарантира от специално създадена и утвърдена Комисия по етика.

Важна част от вътрешната система за утвърждаване на академична почтеност и непримиримост към академични измами е софтуерът за установяване на неправомерно цитиране (Anti-plagiarism Software). Ползването на този софтуер е възможно в среда за електронно обучение, каквато НБУ поддържа от 12 години. Системата срещу неправомерно цитиране започва да работи в НБУ през 2009 г. Софтуерът сканира както студентски и докторантски писмени работи, така и текстове, свързани с академичното израстване на преподавателския състав и с Издателството на НБУ.

В периода от 2016 г. до 2020 г. няма регистрирани и документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство от страна на преподаватели и докторанти от докторската програма „Бизнес администрация“ на НБУ.

Резултати от проверката:

По 1.1.1: Обучението по ДП „Бизнес администрация“ се организира в изпълнение на заявените мисия и визия на НБУ и свързаните с тях стратегии, цели, приоритети и задачи. То се осъществява в съответствие с действащото национално законодателство и вътрешните нормативни документи на Университета, които са публично оповестени.

По 1.1.2: В НБУ е изградена и се поддържа Система за управление на качеството (СУК) в съответствие с международния стандарт ISO 9001:2015. Обучаващото звено провежда вътрешен одит за качеството на програмата, на методите на обучение и провеждане на изследванията, на преподавателския състав и на научната осигуреност. Няма информация за планирането на одитите. За наблюдавания период са проведени 3 вътрешни одита по специфичните изисквания на стандарта ISO 9001:2015 (2019, 2021 и 2022 г.).

По 1.1.3: НБУ изгражда и прилага политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и

институционалния контекст. Темите на дисертациите съответстват на проблематиката на докторската програма

По 1.1.4: В НБУ се прилагат правилата на Етичен кодекс и функционира Комисия по етика. За осигуряване на академичното единство има конкретно разписани правила и процедури във вътрешнонормативните актове на университета за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. През оценявания период не са регистрирани такива случаи, свързани с обучението по докторската програма.

СТАНДАРТ 2 РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

По 2.1.1. Представената документация на ДП „Бизнес администрация” към Департамент „Администрация и управление“ на Магистърски факултет при НБУ е разработена в съответствие със *законовите изисквания* и има ясно изразени *очаквани резултати* от обучението. *Резултатите* от обучението и квалификацията, която се придобива със завършване на докторската програма, са определени съгласно Националната квалификационна рамка на Република България, както и съобразно натрупания опит на академичната колегия на ПН 3.7 „Администрация и управление” в обучението по докторската програма.

В НБУ и в Магистърски факултет има организация, процедура и стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни. Процедурата за разработване и оценяване на докторски програми за обучение в НБУ е регламентирана в *Наредба за развитието на академичния състав на НБУ и Процедурата за обучение на докторанти към Наредбата за учебния процес в НБУ.*

По 2.1.2. Основни документи във връзка с обучението по ДП „Бизнес администрация” е общ работен план, индивидуален учебен план на докторанта и атестация на докторанта, които се разработват в съответствие със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредба за развитието на академичния състав на НБУ и Процедурата за обучение на докторанти към Наредбата за учебния процес в НБУ. Индивидуалният план се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се от Съвета на департамента и се утвърждава от факултетния съвет. (Показателите за кредитиране дейността на докторантите в НБУ и бланките на общия работен план на докторанта и индивидуалния учебен план на докторанта, както и на атестацията на докторанта за съответната година са достъпни на Интернет адрес: <https://nbu.bg/bg/fakulteti/magistryrski-fakultet/blanki-i-formulqri>). Критериите за количествено измерване на изпълнението на индивидуалния учебен план на докторанта са обвързани с *кредитен еквивалент*. В НБУ има изисквания за минимален брой кредити на докторантите, общо 180 кредита по групи дейности: научно-изследователска (творческа) дейност - 90 кр.; докторантски минимум – 30 кр.; обучение – 10 кр.; преподавателска (експертна) дейност – 20 кр; 30 кредита – за защита. Участието на докторантите в изготвяне на учебната документация съвместно с научния ръководител, се състои в: изготвянето на общия работен план на докторанта и индивидуалния учебен план на докторанта, както и на атестацията на докторанта.

ПК установи, че едновременно с това се търси мнението на представители на потенциалните потребители на кадри – университетски преподаватели, представители на организации от бизнеса и структури на гражданското общество. За целта се прилагат следните основни подходи: чрез разговори с докторанти на ПН 3.7 „Администрация и управление”, защитили ОНС „доктор” по ДП „Бизнес администрация”, които са университетски преподаватели, част от които са и консултанти и експерти в организации от бизнеса и структурите на гражданското общество; чрез организирани целеви срещи, провеждани на

различните форуми, в които катедрата участва; чрез проучвания на докторантите в бизнес организации по време на провеждането на експерименталните изследвания и/или апробацията на дисертационните трудове.

По 2.1.3. Документацията по докторската програма задава *устойчиви цели и задачи* на образователната, научноизследователската и педагогическата дейности в нея. Мисията, целите и задачите на водещия департамент и на ВУ са отразени по адекватен начин в учебната документация на докторската програма.

По 2.1.4. Проучванията за степента на заинтересованост от страна на работодатели към образователните програми за обучение, имайки предвид променливия характер на пазара на труда, се правят периодично на различни нива – общоуниверситетско, в рамките на кандидат-студентския и докторантски прием, на равнище факултет и по департаменти (и секции). За последните 6 години общо 10 докторанти и 11 представители на практиката са участвали в изготвянето на учебната документация.

По 2.1.5. Членовете на обучаващия департамент следят за състоянието и тенденциите в развитието на сходни докторски програми на други висши училища и образователни организации както в страната, така и в чужбина. Независимо от съществуващото многообразие и спецификите на докторските програми в българските и чуждестранни университети сравнението на учебната документация показва значителни общи същностни характеристики (по отношение на цели, задачи, квалификация, структура на индивидуалните планове, необходими кредити и др.), което е предпоставка за осъществяване на мобилност на докторантите. В ДП „Бизнес администрация” в НБУ са създадени условия за осъществяване на мобилност в партньорските университети, които са публично оповестени на сайта на университета (<https://erasmusplus.nbu.bg/bg/mobilnost-na-personala-s-cel-prepodavane-i-s-cel-obuchenie>).

За оценявания период има осъществена една мобилност по програма Еразъм +; 2 участия по други международни програми за мобилност, както и 6 осъществени мобилности за провеждане на научни изследвания за период над 3 месеца от докторанти в ДП „Бизнес администрация”.

По 2.1.6. От прегледа на представената документация става ясно, че в НБУ са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми, които се осъществяват на няколко нива: Секция „Бизнес администрация“, Съвет на Департамент „Администрация и управление“, Комисия по качество на НБУ, Магистърски факултет на НБУ, Зам.-ректор по учебната дейност на НБУ.

Резултати от проверката:

По 2.1.1: Представената документация, свързана с ДП „Бизнес администрация”, е разработена в съответствие със законовите изисквания и има ясно изразени очаквани резултати.

По 2.1.2: В НБУ са създадени и се прилагат процедури за разработване и одобряване на докторски програми. Учебната документация по докторската програма се разработва, одобрява и прилага при спазването на изискванията на ЗВО, Наредбата за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища и Национална квалификационна рамка. Учебната документация на докторската програма се анализира и актуализира периодично, при отчитане мнението на обучаемите лица и представителите на практиката. Обучението се извършва по общ работен план и индивидуални учебни планове на докторантите, вкл. и атестация на докторантите, като всичко това е включено в общ учебен план. В НБУ *се изискват задължителен минимален брой кредити от докторантите (180 кр.)* по групи дейности, съгласно стандарта за кредитиране дейността на докторантите.

По 2.1.3: Документацията на докторската програма се основава на стандартната рамка, която задава устойчиви цели и задачи на обучението.

По 2.1.4: Академичната колегия на Департамент „Администрация и управление“ и като част от него Секция „Бизнес администрация“ провежда официални и неформални срещи с работодатели, представители на бизнеса, съвместно със студенти, преподаватели и докторанти. За акредитирания период общо 10 докторанти и 11 представители на практиката са участвали в изготвянето на учебната документация.

По 2.1.5: Обучението в ДП „Бизнес администрация“ се основава на европейската система за натрупване и трансфер на кредити, като осигурява възможности за докторантска мобилност и признаване на придобитото образование и диплома. За оценявания период има малък брой осъществени мобилности по програма Еразъм + от докторанти в ДП „Бизнес администрация“.

По 2.1.6: В НБУ има разработени и функциониращи процедури за наблюдение, оценяване и контрол върху учебната документация по докторските програми, които се прилагат и относно ДП „Бизнес администрация“. Тези процедури са ясно разграничени на университетско, факултетно и равнище департаменти.

СТАНДАРТ 3 ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

По 3.1.1. В НБУ са създадени организационни и технологични условия за използване на ресурси и възможности, свързани с обучението на студенти и докторанти, които отговарят на съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им. Използват се всички изградени на институционално равнище ресурси и възможности.

Методите за обучение на докторантите могат да се обобщят в следните категории и насоки: обучение на база иновационни преподавателски модели за усвояване, придобиване на компетенции при вземане на решения; научна аргументация, излагане на теза; механизми за повишаване на мотивация и откриване на възможности за професионална реализация чрез практико-приложни изследвания и работа; ползване на съвременните ИКТ достижения в унисон с тенденциите в развитието на обучението и образованието; класически методи – лекции, беседи, дискусии.

По 3.1.2. Достиженията в научната област се представят посредством теми и синтез на научни източници. Научните ръководители са водещи фигури в областите на научните теми на докторантите. По време на обучението си докторантите изпълняват своите ангажименти (дейности и срокове), съгласно утвърдения им индивидуален план.

Докторантите преминават през задължителна процедура на атестиране в края на всяка учебна година, съгл. чл. 46 ал. 3 от ЗВО и чл. 17 ал. 1 от ППЗРАРБ. Проследяват се спазването на всички процедури съгласно Наредбата за учебния процес и на Процедурата за обучение на докторанти в НБУ и изпълнението на индивидуалните планове на докторантите.

По 3.1.3. Контролът върху процеса на обучение се осъществява от научния ръководител и от обучаващото звено. Обучението в ДП „Бизнес администрация“ на НБУ се осъществява на базата на индивидуални планове за всеки от докторантите, в които се включват дейности, проекти и курсове, разделени по области: научна дейност, обучение, преподавателска/ експертна дейност, участие в специализирани научни семинари, изпит за минимум по специалността, защита на докторска дисертация. Стандартният срок за обучение на докторантите по програмата е три години.

По 3.1.4. Условията и редът за обучение в ОНС „доктор“ (в т.ч. методите за оценяване на докторантите) са регламентирани и публично оповестени. Докторантите в редовна форма на

обучение отчитат работата си по *Индивидуалния учебен план* пред Декана на Магистърския факултет за всяко тримесечие. С цел навлизане на докторантите в спецификата и запознаване с актуалните тенденции на професионалното направление секция „Бизнес администрация“ към департамент „Администрация и управление“ на НБУ ежесмесечно организира и провежда семинари по актуални проблеми от различните направления и специализации на бизнес администрацията.

По 3.1.5. В Глава IX. *Студентски въпроси, заявления и жалби на Наредбата за студентите в Нов български университет* са регламентирани различните аспекти на правата и възможностите за възражения от страна на докторантите. Наредбата разглежда както общи положения, целящи гарантиране на равнопоставеност на всички обучаващи се в университета, така и възможностите пред докторантите да сигнализират компетентните университетски институции или комисии за случаи, довели до тяхно неудовлетворение във връзка с администриране на обучението. В периода от 2017 г. до 2022 г. няма подадени жалби от докторанти, обучаващи се в програма „Бизнес администрация“ на Нов български университет.

Резултати от проверката:

По 3.1.1: Съществува вътрешна нормативна уредба и добра методическата подготовка на набилитирания състав на СБА и Департамент „Администрация и управление“ като предпоставка за използването насъвременни образователни форми и методи в процеса на обучение на докторантите.

По 3.1.2: Индивидуалните учебни планове се изпълняват от докторантите, при спазване на заложената структура, която е одобрена от научния ръководител, СБА и Съвета на департамента. Съдържанието на индивидуалните планове е насочено към развитие на обучаемите и създаване на актуално значими дисертационни трудове.

По 3.1.3: Съгласно индивидуалните планове на докторантите всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд се докладват пред научния ръководител, както и пред обучаващото звено в процеса на ежегодното атестиране на всеки докторант.

По 3.1.4: В НБУ е изградена работеща система за оценяване на постиженията на докторантите, базирана на институционални документи, инструкции и правила. Методите за оценяване са основани на приетите от НБУ Показатели за кредитиране на дейността на докторанта.

По 3.1.5: В НБУ се прилагат официално приети и оповестени процедури за разглеждане на жалби от студенти и докторанти. Към момента няма подадени жалби от докторанти, обучаващи се по ДП „Бизнес администрация“.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

По 4.1.1. Всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторантурата в НБУ са организирани в съответствие със системата от законови изисквания, както и вътрешните правила.

В съответствие с националното законодателство *Настоятелството* на Нов български университет е приело *вътрешнонормативни документи* (чл. 10 от *Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ* и *Процедура за обучение на докторанти*), касаещи: условията за прием на докторанти (обявяване на конкурс, допускане до участие в конкурса, провеждане на конкурса и избор - <https://www.nbu.bg/bg/kandidat-studenti/priem-v-doktorski-programi>); правата и задълженията на докторантите; срок на обучението (вкл. прекъсване и удължаване на срока на обучение); изисквания към дисертационните трудове, условия за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, предварителното обсъждане, избор на жури и

изготвянето на рецензии и становища, защитата форми за оценяване, ред за дипломиране и т.н. Тези вътрешнонормативни документи са публични и са достъпни на сайта на университета - <https://www.nbu.bg/bg/za-nbu/struktura-i-upravlenie/normativni-aktove>.

В периода на самооценка ръководството на ВСУ е създадо условия и е оказало подкрепа за реализирането на научни и научноприложни изследвания на докторантите чрез: осигуряване и развитие на материално-техническата база; осигуряване на възможности за вътрешно финансиране на НИД, в т.ч. за работа по проекти чрез фонд „Интернационализация“ и фонд „Научни изследвания“; осигуряване на среда за разработване и работа по проекти с външно финансиране; развиване на работещи контакти с бизнеса и гражданското общество.

Като част от НИД и проектната дейност на докторантите са включени изследвания на различни проблеми, свързани с управленската наука и практика, което е неразделна част от разработването на дисертационните трудове. В своята структура същите задължително притежават и практическа част, която отразява резултатите от проведено изследване на управленски проблем в конкретен обект. Възможностите за участие на докторантите в изследователски проекти комбинират обучението в Нов български университет с натрупване на знания и практически умения, чрез работа с преподаватели.

По 4.1.2. В НБУ са създадени правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изследователски проекти, научно-практически конференции, възможности за публикуване в издания на СБА, ДБА и НБУ, регламентиране в *Наредбата за развитие на академичния състав в Нов български университет* и *Процедура за обучение на докторанти*. За периода на самооценка са идентифицирани 18 участия на докторанти в изследователски проекти, от които 7 международни, 4 национални и 7 вътрешни. *Относителният дял на докторантите, участвали в национални и международни научни и научно-приложни проекти за целия период е 15,4%.*

По 4.1.3. На докторантите, обучавани във НБУ съответно и в ДП „Бизнес администрация“ са осигурени възможности да участват в програма Еразъм+. Актуална информация за възможностите и условията за мобилност, в т.ч. и информация по процедурите за провеждане и признаване на мобилности е достъпна на сайта на университета (<https://erasmusplus.nbu.bg>). За периода на самооценка има осъществена общо 9 мобилности на докторанти от които: една мобилност по програма Еразъм+, 2 участия в други международни програми за мобилност и 6 мобилности за провеждане на научни изследвания за период над 3 месеца. За периода на самооценка са осъществени 22 участия на докторанти в научни форуми - 16 в страната и 6 международни научни форуми в чужбина. Изнесени са 16 доклади на национални и 6 доклади на международни научни форуми.

По 4.1.4. Ръководството на НБУ е създадо необходимите условия и организация за създаването и развитието на университетската система „Алумни общност“ (<https://www.nbu.bg/bg/alumni/alumni-obshtnost>). Публикуват се предстоящи събития като майсторски класове, възможности за участие докторантите в проекти на университета и др. Контакти с постдокторантите се осъществяват както по повод на събития и прояви на университетско и факултетно равнище, така и в съдържателни аспекти от работата на катедрата. Връзка с тях се поддържа и като потребители на кадри.

В периода 2017/18-2021/22 г. в СБА, департамент „Администрация и управление“, ДП „Бизнес администрация“ са се обучавали общо 7 докторанти на самостоятелна подготовка и 3 редовни докторанта, общо 10 докторанта. Зачислени са 4 нови докторанти (2018-2; 2019-1 и 2021-1). Към уч. 2021/2022 г. 5 от докторантите са успешно защитили своите дисертации. Действащите докторанти са 4 (2 от които с удължен срок на обучение). *Три от докторантите продължават академична кариера* в департамент “Администрация и управление” на НБУ, СБА след успешно защитени дисертационни трудове. *Утвърден е постоянен механизъм за*

мониторинг на защитилите докторанти и тяхното кариерно развитие в департамента и в структурите на НБУ.

Резултати от проверката:

По 4.1.1: Всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторантурата са организирани в съответствие със система от законови изисквания, както и вътрешни правила. Създадена е организация за успешно дипломиране на докторантите и са налице всички условия за признаване на техните дипломи.

По 4.1.2: Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти. Идентифицирани 18 участия на докторанти в изследователски проекти, от които 7 международни, 4 национални и 7 вътрешни (университетски).

По 4.1.3: Осигурени са възможности за мобилност на докторантите. Сключени са договори за сътрудничество с други ВУ, създаващи възможности за провеждане на периоди на обучение на студенти и докторанти извън базовата институция. За периода на самооценката са проведени 6 мобилности на докторанти, с цел научни изследвания за период над 3 месеца в организации в чужбина, една мобилност по програма Еразъм + и 2 мобилности по други международни програми. Докторантите участват регулярно в научни форуми и имат изнесени 16 самостоятелни доклади в страната и съответно 6 в чужбина.

По 4.1.4: Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и документиране на процесите в обучението и защитата на докторантите. Периодично се събира и анализира информация за реализация на докторантите. Делът на реализиралите се докторанти в областта на докторската програма е над 50%. Публично известната информация (сайта на НБУ) за реализация на докторантите не е структурирана по звена, а общо за НБУ, което не дава пълна представа за изяви и реализацията на докторантите от ДП „Бизнес администрация“.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

По 5.1.1. Висшето училище и департамента „Администрация и управление“ има политика за осигуряване на качествен академичен състав, вкл. за подготовка на докторанти, която е оповестена в Наредба за развитие на академичния състав на НБУ, Процедура за обучение на докторанти в НБУ, Процедура за дългосрочно атестиране на преподаватели в НБУ, в „Стратегия за развитие на професионално направление 3.7 Администрация и управление в НБУ – 2022-2026 г.“, както и План за академично развитие на департамент „Администрация и управление“ (за периода 2022-2024 г.)

Към момента на акредитацията (за периода 2017-2021 г.) преподавателите на ОТД, осигуряващи обучението по докторска програма „Бизнес администрация“ в Нов български университет са както следва: общо хабилирани лица в ДП са 8, от които професори – 3 и доценти 5. В департамент „Администрация и управление“ има общо 18 преподаватели, чиято квалификация е в областта на докторската програма (направление 3.7. Администрация и управление) както следва: професори – шест, доценти – шест, главни асистенти доктори – шест.

По 5.1.2. Към 2021/22 г. департамент „Администрация и управление“ разполага и с хабилиран състав и от секция „Публична администрация“ в направление 3.7 Администрация и управление“ – 2-ма професори и 3-ма доценти. Това е гаранция, че при неизбежната възрастова динамика, ДП по БА има академичен резерв за промяна на екипите в преподавателския състав, да се включат в обучението. Средната възраст на преподавателите на ОТД, чиято квалификация е в областта на докторската програма (направление 3.7. Администрация и управление) е 57.4 години.

Разпределението на научните ръководства е сравнително равномерно, като само един преподавател има 4 докторанти, друг – двама и останалите по един.

По 5.1.3. Приложните и научни ползи от изследователската работа на преподаватели и докторанти се проявяват чрез участието в научно-изследователските проекти, чрез съвместни изяви на международни и национални научни форуми. Значителен брой от преподавателите в обучаващото звено членуват в национални и международни образователни и научни академични мрежи.

Критерий 5.2. Научно-изследователска дейност на академичния състав и участие на докторантите в нея.

По 5.2.1. През отчетния акредитационен период са отчетени 50 участия в научно-изследователските проекти, от тях 27 вътрешни, 15 национални и 8 международни проекта. Налице е тенденция към равномерно разпределение на участията в научни проекти.

За последните 5 години участията в научни форуми са 62, като се установява леко изразена тенденция към нарастване: от 11 през 2017 г. до 15 през 2019 г. Тази тенденция е засилена при участията в научни форуми в чужбина: от 3 през 2017 г. до 5 през 2019 г.

Табл.1. Научноизследователска дейност на хабилитираните преподаватели в докторската програма за периода на акредитация

Преподаватели, бр.	Публикации, бр.			Цитирания в издания с импакт фактор или импакт ранг, бр.	Участия в научни проекти, бр.			
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо		Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Общо
Хабилитирани преподаватели с квалификация по ДП	17	150	167	8	15	8	27	50

Публикации в страната на преподавателите, осигуряващо обучението в ДП БА са общо 126 броя; публикации в чужбина – 41 бр.; публикации в реферирани и индексирани научни издания – 29 бр., публикации в научни издания с импакт фактор или импакт ранг – 17 броя. Налице е тенденция към неравномерен характер на публикациите в страната: от 18 (2017), 22 (2018), 17 (2019), 53 (2020) до 16 (2021 г.). За страната преобладаващи са участията с научни доклади (66) и статии (47). Разпределението за публикациите в чужбина показва, че отново преобладават статии (27) и научни доклади (10).

Цитиранията общо за страната и чужбина също имат постоянна тенденция през отчетния период – общо 174, от тях 8 са в SCOPUS и Web of Science. Голяма част от публикациите са по икономика, аграрна икономика, счетоводство, електроенергетика, течни горива, природен газ и туризъм, като тези публикации имат само индиректна връзка с проблематиката на ДП.

През акредитационния период са осъществени общо 17 изходящи мобилности на преподаватели на ОТД и докторанти.

По 5.2.2. Научно-изследователската дейност на докторантите в ДП „Бизнес администрация“ се изразява основно в активното участие на работата на СБА и ДАУ, както и във форумите, организирани от НБУ. За акредитирания период обучаемите докторанти са 10. Публикациите им общо са 43, като 2 са в издания с импакт фактор/импакт ранг. Докторантите са участвали в 18 проекта, сред които 4 национални, 7 международни и 7 вътрешно-университетски. НБУ дава много възможности за участие на докторантите и преподавателите в университетски форуми и издания. Участията в научни форуми на докторантите са общо 22,

като има 6 участия в национални и 6 участия в международни форуми, а останалите 10 са във вътрешно-институционални.. Има 2 съвместни статии на научни ръководители с докторанти.

Табл.2 Научноизследователска дейност на докторантите в докторската програма за периода на акредитация

Обучавани докторанти, бр.	Публикации, бр.			Участия в научни проекти, бр.			Участия в научни форуми, бр.		
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо	Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Вътрешно-институционални
10	2	41	43	4	7	7	6	6	10

Резултати от проверката:

По 5.1.1. Обучението в Департамент „Администрация и управление“ на НБУ по ДП „Бизнес администрация“ се осъществява от хабилирани преподаватели и преподаватели с ОНС „Доктор“ профилирани в професионалното направление 3.7 „Администрация и управление. Към края на 2021 г. средната възраст на преподавателския състав е 57,4 години. Средният брой докторанти на един хабилиран преподавател е 1.4 към края на 2021 г. В ДП „Бизнес администрация“ са осигурени подходящи условия и академичен състав с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на ДП, който да осигури качествена подготовка на докторантите.

По 5.1.2. НБУ разполага с вътрешна нормативна уредба, която цели да повиши научноизследователската дейност на преподавателите, да стимулира участието им в научно-изследователски проекти и повишаване качеството на научно-изследователската дейност. Академичният състав, участващ в обучението на докторантите притежава квалификация и професионален опит в областта на докторантурата, което благоприятства за осигуряване на пълноценно и качествено обучение на докторантите по докторската програма.

По 5.1.3 Департамент „Администрация и управление“ има утвърдени практики и успешни изяви по специалността, по която обучава докторантите, свидетелство за което е активната публикационна активност на преподавателите. Преподавателският състав на катедрата реализира 36 университетски проекта за периода 2017-2021 г. - 20 вътрешни, 9 национални и 7 международни. Преподавателите са участвали в 62 научни форума със среден брой участия на един преподавател – 1,5.

По 5.2.1. През акредитационния период преподавателите в ДП „Бизнес администрация“ имат 50 участия в научно-изследователските проекти и 62 участия в научни форуми с тенденция към нарастване. *Преподавателите*, участващи в обучението по ДП „Бизнес администрация“ имат общо 167 публикации за периода (или средно 12,8 публикации на 1 преподавател), като 17 от тези публикации са в издания с импакт фактор или импакт ранг. Цитиранията общо са 174, като от тях 8 са в издания, индексирани в Scopus и WoS. Голяма част от публикациите са в области, които имат само индиректна връзка с проблематиката на ДП. През акредитационния период са осъществени общо 17 изходящи мобилности на преподаватели на ОТД и докторанти.

По 5.2.2. Създадени са подходящи условия за провеждане на научноизследователската дейност от докторантите, както и условия за представяне на резултатите им от научните изследвания. За акредитирания период обучаемите докторанти са 10. Публикациите на тези

докторанти са общо 43, като 2 от тях са са в издания с импакт фактор/импакт ранг. Докторантите имат 22 участия в научни форуми, а така също са участвали в 18 проекта.

СТАНДАРТ 6 „УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“

По 6.1.1. За обучението на докторантите се ползва материално-техническата база на НБУ и нейното развитие е насочено към осигуряването на среда, създаваща академичен комфорт за работа на докторантите, с възможности за използване на съвременни образователни технологии и индивидуална работа за учебнопреподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейност. Докторантите обучаващи се по ДП „Бизнес администрация“ имат на разположение достатъчно на брой аудитории, кабинети, компютри, библиотечни места и др., които им позволяват да извършват качествена научно-изследователска работа по своите дисертационни трудове.

По 6.1.2. НБУ разполага със собствен университетски комплекс на ул. “Монтевидео” № 21, разположен върху собствена земя с площ от 26 225 кв. м., включващ два учебни корпуса. Към момента на проверката общата площ за учебни и изследователски цели на докторантите и студентите, предоставени от НБУ е както следва: учебни зали - 4 371,21 кв.м; лаборатории – 7 859,38 кв.м. Съответно общата аудиторна и лабораторна площ е 12230.55 кв.м и на едно лице, средно приравнен брой за елият университет се пада 2,51 кв.м. Броят работни места за аудиторна и лабораторна работа в Нов български университет е 4880 бр. От данните е видно, че Нов български университет разполага с необходимата материално-техническа база за обучението на докторантите в ДП „Бизнес администрация“.

По 6.1.3. С цел осигуряване на емпиричната изследователска работа на обучаемите докторанти, Департамент „Администрация и управление“ е осигурил и поддържа две лаборатории за специализирани изследвания: УПИЗ „Учебно тренировъчна фирма“ (Офис 305, 1 корпус) и УПИЗ „Количествени методи и моделиране“ (Офис 708, 2 корпус) с обща площ 179,2 кв. м. За докторантите са създадени подпомагащи обучението и изследователската работа центрове: 2 книжарници за учебна, научна, художествена, справочна и специализирана литература, както и необходимите за учебния процес материали и консумативи, с обща площ от 250 кв.м. В пространствата се реализират и представяния на книги, семинари, дискусии и др.; 2 копирни центъра - Технологичен център с 4 мултифункционални копирни системи, 3D принтер и машини за подвързване и ламиниране, както и Копирен център с услуги за копиране, разпечатване и сканиране на библиотечни документи. В НБУ функционира виртуална система за подпомагане на обучението чрез модула MOODLE-NBU – тази система има богата функционалност, което я прави широко приложима, вкл. и за обучение на докторанти.

Докторантите по ДП имат свободен достъп до библиотечните фондове на университетската библиотека. Общият фонд на библиотеката е 164 347 документа на хартиен и електронен носител (броят на отделните електронни книги и списания, достъпни чрез лицензирани бази данни, не е включен в тази цифра). За нуждите на обучението в ПН 3.7. Администрация и управление библиотеката притежава 15 474 тома специализирана литература.

Освен книжни източници на информация, библиотеката осигурява на своите потребители и достъп до лицензирани бази данни. В читалня “Проф. Иванка Апостолова, д.н.” са разположени специални работни станции за тях. Чрез безжичен интернет ресурсите са достъпни от всяка точка в университета. Всички докторанти могат да ползват тези ресурси и когато не са в университета.

На докторантите от ДП „Бизнес администрация“ е осигурен достъп до всички научни издания, намиращи се на разположение в университетската библиотека. Ресурси за научно-

изследователската дейност на докторантите се предоставя чрез осигуряване на свободен достъп до научни мрежи като: *Central and Eastern European Library; EBSCO* (осигурен достъп до следните бази данни: *Academic Search Complete; eBook Academic Collection; eBook Collection; MasterFILE Premier; Newspaper Source*) и др.

По 6.1.4. НБУ стимулира изследователската дейност на докторантите, като им предоставя възможност да публикуват резултатите от своите изследвания в периодичните издания. Докторантите активно участват в НИД като се възползват от създадените възможности за включване в самостоятелни и колективни проекти. Основните форми за включване в НИД са: участие в изпълнение на изследователски проекти; публикуване на научни разработки в сборници, издавани от НБУ. Публикациите преминават през задължителна рецензия, което гарантира необходимото качество; участие в научни конференции и др. форуми.

В НБУ съществува устойчива практика за проверка и констатиране на случаи на неправилно взаимстване на чужди продукти (плагиатство) от страна на докторанти и преподаватели. За нуждите се използват възможностите на информационна система, която позволява оценяване на степента на взаимстване при разработването на даден писмен материал.

За периода от 2017 г. до 2021 г. всички записани, отчислени и успешно защитили докторанти са участвали в организираните научни-приложни форуми, семинари, с регулярни публикации в Годишника на департамента, специализираните издания, сборници, наши и международни докторантски четения, проведени в НБУ, Катедра на младите учени – Болоня/София. Засилва се и участието им в различни проекти.

Докторантите и членовете на департамент „Администрация и управление“ на НБУ се стимулират за участие в научни форуми и публикации в научни издания чрез системата за ежегодна атестация. Участията в научни форуми и публикации в научни издания се приравняват към извън аудиторна заетост и се явяват част от задължителния годишен хорариум на преподавателите и докторантите.

Нов български университет стимулира изследователската дейност на докторантите, като им предоставя възможност да публикуват резултатите от своите изследвания в периодичните издания и във външни за университета форуми. Стимулира се участието на докторанти в проекти, като се предвиждат разходи за участие в научни форуми на докторантите. Публикуването в реномирани списания в чужбина се стимулира финансово.

Защитилите докторанти спазват стриктно изискванията за минимум от 3 публикации, като тенденцията е към надхвърляне на този минимум до 5-7 публикации и засилване на външните изяви. Не се допускат докторанти до вътрешна защита ако не се изпълнили тези изисквания. Това напълно отговаря на *философията и стратегията на програмата* да се привличат докторанти с широк управленски опит и с доказан базов изследователски капацитет.

Резултати от проверката:

По 6.1.1. Нов български университет разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, компютри, библиотечни места и др., които позволяват на докторантите от ДП „Бизнес администрация“ да работят активно и да развиват своя научноизследователски потенциал. Този капацитет нараства през периода на акредитация.

По 6.1.2. НБУ осигурява условия за провеждането на научни изследвания и участия в международни научни програми и форуми, необходими за подготовката на дисертационните трудове в ДП „Бизнес администрация“.

По 6.1.3. За докторантите в докторската програма е осигурен достъп до научни издания и бази данни, като за периода на акредитация се установява тенденция за нарастване на броя на използваните платформи и бази с научна информация.

По 6.1.4. Налице е научноизследователска дейност на докторантите от ДП „Бизнес администрация“, чрез публикуване на техните резултати в издания на НБУ и организиране на научни събития и форуми. Финансово се стимулира публикуването на научната продукция

на докторантите в реномирани чужди списания. За оценявания период докторантите от ДП „Бизнес администрация“ са публикували 26 научни статии и доклади на национални и международни научни форуми, но намаляват към края на периода.

СТАНДАРТ 7 „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА“

Критерий 7.1. „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“

По 7.1.1. *Водеща роля* за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите има обучаващото звено Секция „Бизнес администрация“ (СБА) към Департамент „Администрация и управление“ на НБУ (ДАУ). СБА дава информация за процедурите по кандидатстване, прием, обучение и защита по акредитираните докторски програми, осъществява връзка и административно обслужване между преподаватели, докторанти и други заинтересовани страни. Информацията за развитието на докторантите се събира и анализира също то обучаващото звено СБА в рамките на всяка учебна година.

В съответствие с изградената в НБУ организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите, периодично се събира и се анализира информация за:

- *дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството*, в които вземат участие и външни заинтересовани страни. В НБУ е изградена и е публично оповестена институционална политика за осигуряване на качеството. Институционалната система за качество очертава стратегическите цели по качеството, които са формулирани от ръководството на НБУ. Ръководството на НБУ е създадо вътрешни организационни структури и е разпределило отговорностите за внедряването, усъвършенстването и поддържането на университетската система за управление на качеството. Поддържането на СУК и осигуряването на обратна връзка за резултатите от нейното действие се основава на периодични вътрешни одити, които се извършват от вътрешни одитори и от обобщените информации и анализи.

- *осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма*: Процедурата за одобряване и обновяване на докторски програми за обучение е регламентирана в Правилника за устройството и дейността на НБУ (чл. 22). Студенти и докторанти на НБУ участват в заседанията на Академичния съвет на НБУ, в Конференцията на НБУ, в заседанията на Факултетните съвети. Това участие осигурява възможности и насърчава студентите и докторантите в НБУ да проявяват активна роля в дискусиите за учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури и др.;

- *развитието и успеваемостта на докторантите*: ежегодно се провежда мониторинг на развитието и успеваемостта на докторантите и студентите по випуски и професионални направления, който включва данни за: докторанти по департаменти; положени изпити; набрани кредити от обучението; редовност на учебния процес; защитили докторанти; резултати от проведени анкети за удовлетвореност от курс, преподавател, програма; академично и административно обслужване. Анализите са основа за предприемането на конкретни мерки и действия, насочени към повишаване на качеството на обучението.

- *удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение*: Докторантите дават оценката си за удовлетвореността им от качеството на обучението с отчети, които се представят на съвета на департамента и се обсъждат от академичния състав. Удовлетвореността на докторантите от качеството на обучението се проследява всеки семестър като докторантите попълват анкетни карти за удовлетвореност от учебните курсове и от програмата. Анкетните карти са достъпни онлайн - чрез електронната платформа Moodle-NBU. Данните се събират и обработват от ЦКО на НБУ и се предоставят на университетските звена и преподавателите;

- *учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите*: В НБУ са създадени организационни и технологични условия за активно използване на ресурси и възможности,

свързани с обучението на докторантите. Те са адекватни на съвременните форми на обучение и на докторантското търсене и включват интерактивни учебни материали, програми и форми на комуникация, като система за електронно обучение, библиотечни и информационни източници и др. Докторантите получават подкрепа от обучаващото звено под формата на индивидуални консултации и насоки, стимулиране на личностното им развитие чрез включване в научни конференции, майсторски класове, проекти и други инициативи;

- *кариерното развитие на завършилите докторанти*: Кариерното развитие се проследява чрез различни информационни канали, по-съществени от които са: университетската система „Алумни общност“; комуникация в социалните мрежи; по повод на събития и прояви на университетско и факултетно равнище.

По 7.1.2. Периодично се обсъждат публично резултатите, свързани с качеството на обучението и необходимостта от неговото усъвършенстване. Промените се обсъждат в секцията и Програмния съвет на ДАУ, приемат се от Съвета на департамента и се утвърждават на Факултетен съвет на Магистърски факултет. Те се документират с доклади и протоколи от съветите и се отразяват в Електронния каталог на учебните програми на НБУ.

Отчитането на работата на преподавателите с докторанти и научното ръководство на докторантите от техните научни консултанти е част от годишното атестиране на преподавателите като част от СУК, регламентирани в Наредба за заетостта на преподавателите в НБУ и приложенията към нея. Кариерното развитие на докторантите е свързано предимно с преподавателска дейност в НБУ и външни образователни институции и фирми. Основното обучаващо звено разполага с пълна информация за цялостното обучение, развитие и реализацията на обучавалите се общо 10 докторанта в периода от 2017 г. до 2021 г., като завършилите ДП „Бизнес администрация“ продължават да участват в различните прояви на департамента и секцията БА.

Резултати от проверката:

По 7.1.1. В НБУ има изградена система за събиране и анализ на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите по ДП „Бизнес администрация“, базирана на Системата за управление на качеството в НБУ. Регулярно се провеждат (всеки семестър) онлайн анкетни проучвания за удовлетвореност от учебните курсове и от програмата. Анкетните карти са достъпни онлайн - чрез електронната платформа Moodle-NBU. Данните се събират и обработват от ЦКО на НБУ и се предоставят на университетските звена и преподавателите

По 7.1.2. Всяка промяна, възникнала в резултат на установяване на потребности и мерки за подобряване на качеството на обучението, се отразява в нормативната база и Електронния каталог на НБУ и е достъпна на сайта на университета. Публично се обсъждат резултатите, свързани с качеството на обучението и необходимостта от неговото усъвършенстване. Промените се обсъждат в секцията и Програмния съвет на департамент „Администрация и управление“, приемат се от Съвета на департамента и се утвърждават на Факултетен съвет на Магистърски факултет на НБУ. Системата за управление на качеството не се прилага достатъчно пълноценно при контрола на обучението и реализацията на докторантите

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Критерий 8.1. Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти

По 8.1.1. НБУ предлага многофункционален уеб сайт, с цялостна информация за структурата и дейността на университета. Сайтът съдържа актуална информация за докторските програми, важна информация за кандидат-студентите и кандидат-докторантите. От уеб сайтът,

обществеността може да се информира за организиране на семинари, научни форуми за или с участието на докторанти. Във вътрешната информационна мрежа се поддържа актуална информация, организирана в различни информационни панели, като например „Календар на академичната година”, „Докторски програми”, „Структура и управление”, „Прием и обучение” и други.

В НБУ съществува система за популяризиране на актуална и пълна информация за НИД на академичния състав и докторантите от всички програми, както и за възможностите за осъществяването и финансирането им. В университета функционират два отдела, които отговарят за информационното обслужване - „Вътрешни комуникации“ и „Външни комуникации“, които са част от Централна студентска администрация. Отдел „Вътрешни комуникации“ изпълнява дейности, свързани с вътрешната комуникация и управление на вътрешните информационни канали на НБУ, информира общността за решения на ръководството организира и координира общоуниверситетските събития и церемонии, поддържа визуалната комуникация в университетското пространство, съблюдава за внасянето на корекции по съдържанието при структурни и функционални промени в дейността и устройството на университета. Отдел „Външни комуникации“ изгражда и координира партньорства с български и чужди медии, осъществява връзка с представители на университета с медиите и отразява максимален брой събития от календара на НБУ, формира стратегия и развива присъствието в социалните мрежи, в които присъства университетът. Оповестяване информацията се осъществява и чрез публикуване на годишните доклади за цялостната дейност на НБУ през съответните академични години, на своята интернет страница и като печатно издание на български и на английски език.

По 8.1.2. В НБУ са създадени условия за мобилност на студенти, докторанти и преподаватели в чуждестранни висши училища по международни програми. Университетът участва в програма „Еразъм+“ като част от ключова дейност 1 – Образователна мобилност в сферата на висшето образование, включваща мобилност на студенти, преподаватели и администрация между програмни страни и мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и администрация между програмни и партниращи страни (т. нар. кредитна мобилност). С цел осигуряване на качествено и прозрачно управление на програма „Еразъм+“ в НБУ е избрана шестчленна Еразъм комисия, в която участват: Зам.-ректор по учебната дейност на НБУ (председател на Комисията) и членове – Зам.-ректор по научноизследователската и международната дейност; юрисконсулт; директор на бюро „Проекти“ и институционален Еразъм координатор; директор на Централна университетска администрация; директор на Централна студентска администрация; представител на Студентския съвет в НБУ. Бюро „Проекти“ в НБУ чрез своя Еразъм офис организира и администрира Еразъм мобилностите в НБУ. Всеки департамент определя академичен Еразъм координатор, който подпомага студентите, докторантите и преподавателите за постигане на максимална степен на академично съответствие при осъществяване на изходяща или входяща Еразъм мобилност. НБУ развива и четирите вида мобилности с изходящи и входящи участници. Подробна информация за програма „Еразъм+“ в НБУ, в т.ч. важни документи, условия за кандидатстване, бланки на двустранни Еразъм споразумения е публикувана на сайта на НБУ – меню „Студенти” – подменю „Еразъм студентска мобилност”. Секцията „Бизнес администрация“ към департамент „Администрация и управление” на НБУ има съществуващи договори по програма Еразъм+ с възможност за мобилност на докторанти и преподаватели в 17 университета . Процедурата за администриране на мобилностите по програма Еразъм+ 2014/2020 г. е приета от Академичния съвет на НБУ и е оповестена на сайта на НБУ. Информация за договори по програма "Erasmus+" на секция „Бизнес администрация“ към ДАУ на НБУ е достъпна на сайта на университета.

За акредитирания период мобилност са провели 9 докторанти на програмата, една мобилност по програма Еразъм +, 2 участия по други международни програми за мобилност,

както и 6 осъществени мобилности за провеждане на научни изследвания за период над 3 месеца от докторанти в ДП „Бизнес администрация“.

По 8.1.3. Докторантите от ДП „Бизнес администрация“ на НБУ имат възможност да участват с научни доклади във форуми и научни конференции на НБУ, провеждани в страната и чужбина, свързани с изследваните проблеми. НБУ и департаментите разполагат с финансов ресурс за осигуряване на командировки на докторантите и публикуване на резултатите от научните им изследвания. През разглеждания период 2017-2022 г. докторантите в ПН 3.7. Администрация и управление по ДП „Бизнес администрация“ са участвали в разработването на вътрешни/външни изследователски проекти с партньорски организации от Общността БА; семинари, научно-приложни форуми, международни и национални конференции. По-важните от тях, организирани от СБА и ДАУ за анализирания период, са: Научно-практическа конференция „Стратегически визии: ефективно управление за икономически, организационни и социални трансформации” (иновации – институции – бизнес) / 2017 г.; Международна научно-практическа конференция „Власт управление и обществено развитие“ (глобални, регионални и национални перспективи); Общоуниверситетски семинар: „Дипломатът на 21 век“ - “Getting to Know diplomacy and diplomats”, съвместно с департамент „Политически науки“ под егидата на Н. Пр. Стефано Балди, Посланик на Република Италия в България; Семинар: “Съвременни предизвикателства пред класическите управленски практики”, Софийско бизнес училище - 2017 /2018/ 2019 г.

Резултати от проверката:

По 8.1.1. НБУ е осигурил публичност чрез достъпност до всички нормативни документи и правилници във връзка с ДП „Бизнес администрация“ на официалния си уеб сайт, категория „Кандидат-студенти“, подраздел „Прием в докторски програми“. Информацията за докторантите се осъществява през различни електронни инструменти като E-student, MOODL-NBU, Научен електронен архив, Интегрирана информационна система, подменю „Новини и Събития“ в сайта на НБУ, както и чрез сайта на департамент „Администрация и управление“ на НБУ.

По 8.1.2. Подробна информация за програма „Еразъм+“ в НБУ, в т.ч. важни документи, условия за кандидатстване, бланки на двустранни Еразъм споразумения е публикувана на сайта на НБУ – меню „Студенти” – подменю „Еразъм студентска мобилност”. Секцията „Бизнес администрация“ към департамент „Администрация и управление” на НБУ има съществуващи договори по програма Еразъм+ с възможност за мобилност на докторанти и преподаватели в 17 университета .

По 8.1.3. Докторантите, обучаващи се по ДП „Бизнес администрация” активно представят своите изследователски приноси в авторитетни научни форуми, основно чрез участие в научни и научно-практически конференции.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

По 9.1.1. Обучението в образователна и научна степен „доктор” в НБУ се извършва на базата на утвърдена учебна документация, която обхваща: квалификационни характеристики , учебни програми , учебни курсове , форми на оценяване и ежегоден график на учебния процес, надлежно представени в сайта на университета. Редовният мониторинг, преглед и ревизия на докторските програми в НБУ се осъществява съгласно целите на Политиката по качеството и другите свързани нормативни документи. В Университета са изградени и успешно се прилагат ефективни средства за периодична актуализация на докторските програми и за осигуряване на съответствието им с икономическите и социалните потребности на обществото, и с очакванията

на докторантите. В СУК са публикувани следните стандарти за учебна документация: за знания (репродуктивно и иновативно) и умения; за оценяване на знанията и уменията; стандарти за учебни програми (бакалавърски, магистърски, докторски) и показатели за тяхното оценяване; стандарти за учебни курсове (аудиторни курсове и извънаудиторни учебни форми) – бакалавърски, магистърски, докторски; конкретни показатели за оценяване на учебен курс (в т.ч. за оценка качеството на курсовете) . Паспортите на учебните курсове (в съответствие с Наредбата за учебния процес, в НБУ се употребява „учебен курс”, вместо „учебна програма”, по смисъла на ЗВО) се приемат от Програмните съвети и (по подобие на учебните програми) се представят за становище от Комисията по качество на НБУ. Одобрените от Комисията по качество паспорти се насочват към Деканите за разглеждане на Факултетен съвет, а тези които не отговарят на стандартите, регламентирани в Системата за управление на качеството в НБУ, се връщат на авторите с конкретни бележки и препоръки за корекции.

Департамент „Администрация и управление“ на НБУ ежегодно осъществява преглед и актуализиране на ДП „Бизнес администрация“ в НБУ, като я съобразява и с еволюцията на научните знания, изследвания и технологии. Последното е възможно благодарение на активното участие на преподавателите и докторантите в множество конференции, редовни департаментни семинари, кръгли маси, научноизследователски проекти, международни форуми, експертна дейност. При този мониторинг се включват и представители на държавни органи и институции от системата на публичната администрация. През периода на самооценка са направени три промени в учебната документация по ОНС „Доктор“ в ПН 3.7. „Администрация и управление“ за ДП „Бизнес администрация” на ДАУ.

По 9.1.2. Обучаващото звено следва установените в НБУ процедури и практики за създаване и актуализиране на учебна документация и механизма на вътрешните одити. Процедурите при планирането и изпълнението на дейностите за подобряване на ефективността на докторските програми са съобразени с всички стандарти за учебна програма, учебен курс и научно-изследователска заетост на преподавателите. Те са установени в Първи раздел, II., т.2. Показатели за оценяване на учебна програма в СУК в НБУ. При провеждане на съвети на секцията и на департамент „Администрация и управление“ на НБУ редовно се анализират постигнатите резултати и възможностите за оптимизиране на учебната и научно-изследователската дейност. Докторантите се включват в обсъжданията и правят предложения за промени в наредбите на НБУ, в осъществяването на контрол по прилагане и усъвършенстване на СУК. Учебната документация на докторската програма „Бизнес администрация“, която периодично се анализира и обновява става със задължителното съдействие освен на докторантите, така и на потребители на кадри и други заинтересовани страни.

Резултати от проверката:

По 9.1.1. В НБУ се осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и осъвременяване на докторските програми, респективно и на ДП „Бизнес администрация” в Департамент „Администрация и управление“. ДП „Бизнес администрация“ е съобразена с еволюцията на научните знания, изследвания и технологии, и е извършила обновяване на учебната документация през 2017, 2018 г. и 2021 г.

По 9.1.2. СУК в НБУ осигурява нормативно процедури и практики за повишаване ефективността на ДП „Бизнес администрация“ на НБУ. В резултат на изпълнението на разписаните показатели за оценяване на докторската програма и редовното анализиране на постигнатите резултати, както и възможностите за оптимизиране на учебната и научно-изследователската дейност, департамент „Администрация и управление“ на НБУ изготвя своя *годишен план за действие*.

СТАНДАРТ 10 ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

В НБУ се предприемат целенасочени мерки за усъвършенстване на качеството на образователната услуга по ПН 3.7 „Администрация и управление“, ОНС „Доктор“. Тези мерки се прилагат от ръководството на Университета като системни и последователни решения на базата на вътрешните одити по специфичните изисквания на стандарта ISO 9001:2015, както и на базата на препоръките, направени при акредитационните процедури от НАОА. В НБУ процесите на самооценка се осъществяват на две нива: на първото ниво - Програмните и Департаментните съвети оценяват качеството на своите докторски програми всяка година; на второто ниво - чрез Комисията по качество на НБУ се осъществява оценка и контрол върху качеството на програмите. Докторските програми в НБУ преминават и през процедури на вътрешна акредитация. Тя предхожда процедурата по оценяване от НАОА и подготвя програмите за нея.

Външно оценяване (външен одит). Основният за НБУ външен оценяващ орган е Националната агенция по оценяване и акредитация. В процеса на обучение по ДП „Бизнес администрация“ на НБУ, като форма за проверка на качеството на обучение периодично се взема под внимание мнението на специалисти и експерти от общността БА, препоръките от регулярно провежданите наши и международни научно-приложни форуми, конференции и специализирани докторантски семинари към СБА и ДАУ.

Мерките за напредъкът, постигнат след последната дейност по външното осигуряване на качеството се вземат предвид при подготовката на следващите изменения и актуализации. НБУ има програмна акредитация за обучение по образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Бизнес администрация“ от професионално направление 3.7. Администрация и управление“, за срок от 6 години и оценка по критерии за програмна акредитация на докторска програма по десетобална система – 9,06 (девет цяло и нула шест стотни), съгласно чл. 79, ал. 1 от Закона за висшето образование, дадена от Постоянната комисия по стопански науки и управление от 28.12. 2016, със срок на валидност до 24.02. 2023г.

През периода 2017 – 2022 г. са предприети редица действия за изпълнение на двете препоръки от последната програмна акредитация, надлежно представени в доклада-самооценка за изпълнение препоръките, направени при програмна акредитация на ДП „Бизнес администрация“ от ПН 3.7. Администрация и управление на НБУ, както и в доклада – самооценка за изпълнение на критериите на НАОА за програмна акредитация на обучението по образователната и научна степен “доктор” в ПН 3.7.Администрация и управление.

Резултати от проверката:

По 10.1.1. В НБУ периодично, но нерегулярно се провеждат процедури за външно и вътрешно осигуряване на качеството. За периода са проведени само 3 процедури за вътрешен одит, като не е ясно дали обект са били и докторските програми.

IV. СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ“ ОТ ПН 3.7. „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ“, ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ В НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Съвременна материална и информационна инфраструктура за обучение на докторантите	1. Относително висока средна възраст на преподавателите на ОТД с квалификация в областта на ДП.
2. Голям брой участия на докторантите в национални и международни изследователски проекти	2. Голяма част от публикациите на преподавателите са в области, които не са пряко свързани с тематиката на ДП
3. Високо равнище на международна изследователска мобилност на докторантите със срок над 3 месеца	3. Липса на информация за планирани одити, в т.ч. и на докторски програми.
4. Голям брой публикации на докторанти, в т.ч. в издания с импакт фактор или импакт ранг и съвместно с преподаватели	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На база констатациите за резултатите от извършеното оценяване ПКЧНУ предлага на Акредитационния съвет да даде акредитация на докторска програма „Бизнес администрация“ от професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в Нов Български Университет.

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

1. Да се предприемат мерки за привличане на млади преподаватели в ДП с цел осигуряване на приемственост и устойчивото ѝ развитие.

Срок: до следващата програмна акредитация

2. Да се увеличи броят на публикациите на преподавателите от ДП по проблеми, пряко свързани със спецификата на ДП.

Срок: до следващата програмна акредитация

3. Ежегодно да се изготвя план-график за провеждане на вътрешни одити, в т.ч. и на ДП

Срок: постоянен с ежегодно отчитане

**Председател на ПКЧНУ:
(Проф. д-р Галина Младенова)**

Таблица 1. Преподаватели на ОТД, осигуряващи обучението по докторската програма „Бизнес администрация”, по години от периода на акредитация

Показател	2017	2018	2019	2020	2021
1. Хабилютирани лица (бр.), вкл:	8	8	8	8	8
1.1. Професори (бр.)	3	3	3	3	3
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	37,5%	37,5%	37,5%	37,5%	37,5%
1.2. Доценти (бр.)	5	5	5	5	5
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	62,5%	62,5%	62,5%	62,5%	62,5%
2. Нехабилютирани (бр.), вкл:					
2.1. Гл. асистенти					
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели					
2.2. Асистент, в т.ч: с ОНС „доктор”					
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели					
2.3. Старши преподаватели					
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели					
2.4. Преподаватели					
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели					
Общ брой на преподавателите:					

Таблица 2. Публикации и цитирания на преподавателите на ОТД, осигуряващи обучението в докторска програма „Бизнес администрация“, по календарни години през периода на акредитация (брой)

Показатели	Години					Общо
	2017	2018	2019	2020	2021	
1. Публикации в страната – общо,	18	22	17	53	16	126
(средно на един преподавател)	2,2	2,7	2,1	6,6	2	X
от тях: монографии		1	1	3	2	7
студии		1		1	1	3
статии	8	9	9	16	5	47
научни доклади	10	10	7	32	7	66
учебници и учебни помагала		1		1	1	3
2. Публикации в чужбина – общо,	10	8	11	5	7	41
(средно на един преподавател)	1,3	1	1,4	0,6	0,9	X
от тях: монографии	1			1	1	3
студии					1	1
статии	5	7	9	3	3	27
научни доклади	4	1	2	1	2	10
3. Публикации в реферирани и индексирани научни издания	10	5	5	4	5	29
(средно на един преподавател)	1,3	0,6	0,6	0,5	0,6	X
4. Публикации в научни издания с импакт фактор и импакт ранг	5	3	2	3	4	17

(средно на един преподавател)	0,6	0,4	0,2	0,4	0,5	X
5. Цитирания в научни издания в страната и чужбина – общо	26	34	36	46	36	174
(средно на един преподавател)	3, 2	4,2	4,5	5,7	4,5	X
в т.ч. в издания с импакт фактор и импакт ранг (в SCOPUS и Web of Science)		1	2	3	2	8
(средно на един преподавател)		0,1	0,2	0,4	0,2	X